

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Zuzany Ďurišovej a členov JUDr. Júlie Horskej a JUDr. I. Izakovičovej v právnej veci žalobcu **JUDr. I. J., S., P.**, správcu konkurznej podstaty úpadcu R., a. s. v konkurze, J., K., proti žalovanému v **1. rade C., a. s. S. v likvidácii**, P., S., IČO: X. a žalovanému v **2. rade C. F., a. s., D., O., Č.**, IČO: X., zastúpenému JUDr. J. Z., advokátkou, A., K., **o neplatnosť uznania dlhu**, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 26. apríla 2004 č. k. 2Cb 1501/02-39, takto

r o z h o d o l :

Rozsudok Krajského súdu v Košiciach z 26. apríla 2004 č. k. 2Cb 1501/02-36 **p o t v r d z u j e .**

Žalovaným **n e p r i z n á v a** náhradu trov odvolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e :

Súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal určenia neplatnosti dlhu dohodou zo dňa 10. 09. 2001. V žalobe uviedol, že jeho predchodca uzavrel dňa 31. 08. 2001 zmluvu o postúpení pohľadávky 85 615 916,45 Sk a 38 327 173,60 Sk so žalovaným v 2. rade. Táto zmluva nebola právne účinná, preto od nej žalobca odstúpil, takže veriteľom sa stal M. a. s. a dlžníkom žalovaný v 1. rade Pôvodný veriteľ H., a. s. postúpil zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 24. 08. 2001 svoju pohľadávku na spoločnosť M., a. s. a v konaní vystupoval len na žiadosť a so súhlasom spoločnosti M. a. s., podľa § 530 Obč. zák. Oznámenie o postúpení pohľadávok

v prospech M. a. s., zo dňa 26. 09. 2001 bolo žalovanému dlžníkovi doručené dňa 27. 09. 2001 spoločnosť H. a. s., nemohla preto postúpiť dňa 31. 08. 2001 pohľadávku, ktorú už nevlastnila. Naliehavý právny záujem videl žalobca v tom, že na Najvyššom súde bol vedený spor sp. zn. MOBdo V 4/2002 a súdne rozhodnutie vydané v tomto konaní by v prípade úspechu pomohlo žalobcovi na odvolacom súde. Po vykonanom dokazovaní dospel súd k záveru, že žalobe nemožno vyhovieť, pretože nie je splnená podmienka naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení. Právny vzťah z ktorého záväzok vznikol, už bol platne rozhodnutý, preto sa nemožno domáhať určenia, či právny vzťah vznikol alebo nie. Po začatí konania bol na majetok žalobcu vyhlásený konkurz, takže účastníkom konania sa stal jeho správca konkurznej podstaty, ktorý nemá naliehavý právny záujem na určení vlastníckeho práva úpadcu. Ak má za to, že úpadca je vlastníkom veci, zapíše je do súpisu konkurznej podstaty a oprávnený veriteľ má možnosť podať príslušnú žalobu podľa zákona o konkurze a vyrovnaní. Úspešným žalovaným súd priznal náhradu trov konania podľa § 142 ods. 1 O. s. p., ktorých výšku upresnil opravným uznesením zo dňa 17. 02. 2004.

Proti tomuto rozsudku podal žalobca odvolanie s návrhom, aby odvolací súd napadnutý rozsudok v spojení s opravným uznesením zo 17. 02. 2004 č. k. 2Cb 1501/02-39 zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Namietal, že súd vychádzajúc z nedostatočne zisteného skutkového stavu veci vyvodil nesprávny právny záver, a napriek skutočnosti, že na majetok žalobcu bol uznesením Krajského súdu v Košiciach z 28. 01. 2003 vyhlásený konkurz, neprerušil konanie v zmysle § 14 zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „ ZKV“) a rozhodol vo veci bez výslovného súhlasu správcu. V danom prípade sa konanie týka majetku, ktorý bol zahrnutý do konkurznej podstaty a ide o spor krajne rizikový na škodu úpadcu.

Žalovaný v 1. rade vo vyjadrení k odvolaniu navrhol napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť a priznať mu náhradu trov odvolacieho konania. Namietal tvrdenie žalobcu, že ide o konanie vo veci, týkajúcej sa majetku zahrnutého do konkurznej podstaty úpadcu, pretože predmetom konania je určenie neplatnosti uznania dlhu a jeho výsledok nemá žiadne následky na majetok patriaci do podstaty. K prerušeniu konania podľa § 14 ZKV preto nedošlo. K otázke naliehavého právneho záujmu uviedol, že ten by bol preukázaný iba vtedy ak by bez požadovaného určenia bolo ohrozené právo žalobcu alebo jeho právne postavenie by sa stalo neistým. O takýto prípad však nejde, nakoľko žalobca sám uviedol,

že svoje pohľadávky postúpil zmluvou na iného, čím zanikli všetky jeho práva s nimi spojené, vrátane aktívnej legitímácie uplatniť práva z týchto pohľadávok.

Žalovaný v 2. rade vo vyjadrení k odvolaniu rovnako navrhol napadnutý rozsudok potvrdiť ako vecne správny. Poukázal na skutočnosť, že žalobca sa podanou žalobou domáha určenia neplatnosti uznania dlhu, ktorý uznal žalovaný v 1. rade voči žalovanému v 2. rade, takže zjavne nejde o pohľadávku, ktorá by mala byť uspokojená z konkurznej podstaty, ani sa netýka majetku patriaceho do podstaty úpadcu. Aplikácia ust. § 14 ods. 1 písm. d/ ZKV o prerušení konania tu teda zjavne nie je dôvodná. Navyše žaloba bola zmietnutá z dôvodu nepreukázania nalievavého právneho záujmu na určení neplatnosti uznania dlhu, ku ktorému došlo po postúpení pohľadávky medzi žalovanými v 1. a 2. rade. Práva a povinnosti z uznania dlhu zaväzujú iba jeho účastníkov a nemajú žiadne dôsledky pre žalobcu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ktorý vo veci konal ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O. s. p.), prejednal vec v rozsahu podľa § 212 ods. 1 O. s. p. bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O. s. p. a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

Odvolací súd sa predovšetkým zaoberal námietkou žalobcu, že po vyhlásení konkurzu na majetok pôvodného žalobcu malo dôjsť zo zákona (§ 14 ods. 1 písm. d/ ZKV) k prerušeniu konania, preto súd nemal bez výslovného súhlasu správcu pokračovať v konaní a rozhodnúť vo veci.

Podľa § 14 ods. 1 písm. d/ zákona o konkurze a vyrovnaní v relevantnom znení účinnom v čase vyhlásenia konkurzu (28. 01. 2003), súdne a iné konania podľa osobitného predpisu (napríklad Občiansky súdny poriadok), ktoré sa začali pred vyhlásením konkurzu, sa prerušujú, ak sa týkajú majetku patriaceho do podstaty alebo ak sa týkajú nárokov, ktoré majú byť z podstaty uspokojené. Prejednávané veci sa žalobca žalobou podľa § 80 písm. c/ O. s. p. domáha určenia neplatnosti uznania dlhu zo dňa 10. 09. 2001, ktorým žalovaný v 1. rade ako dlžník uznal svoj dlh vo výške 38 327 173,60 Sk s príslušenstvom a 85 615 916,45 Sk s príslušenstvom voči žalovanému v 2. rade ako veriteľovi. Dôvodom neplatnosti tohto právneho úkonu by mala byť skutočnosť, že žalovaný v 2. rade nie je veriteľom týchto pohľadávok. Zaplatenie oboch pohľadávok je resp. bolo predmetom súdnych konaní, v ktorých žalobca nebol účastníkom. Predmetom tohto konania je určenie neplatnosti uznania dlhu, kedy jeho výsledok bez ohľadu na úspech či neúspech žalobcu nemôže mať žiadne následky na majetok patriaci do podstaty,

preto vyhlásením konkurzu nedošlo zo zákona k jeho prerušeniu. Navyše vychádzajú zo skutočnosti, že uznanie dlhu zakladá vyvrátiteľnú právnu domienku, že dlh v čase uznania vo vzťahu k veriteľovi, ktorému je uznanie adresované, existoval, v prípade, že sa preukáže opak, stane sa tento právny úkon bez ďalšieho irelevantným. Z uvedeným nakoniec súvisí aj otázka existencie naliehavého právneho záujmu žalobcu na požadovanom určení.

Podľa ústavnej judikatúry naliehavý právny záujem je daný za predpokladu existencie aktuálneho stavu objektívnej neistoty medzi žalobcom a žalovaným, ktorý je ohrozením žalobcovho právneho postavenia a ktorý nemožno odstrániť iným právnym prostriedkom, pričom nie je rozhodujúce, ako táto neistota vznikla. Táto podmienka v prípade žalobcu naplnená nie je, pretože rozhodnutie v tejto veci bez ohľadu na výsledok konania nijako nemôže ovplyvniť právne postavenie žalobcu.

Na tomto závere nemôže nič zmeniť ani výsledok konania, ktoré bolo vedené na Najvyššom súde pod sp. zn. 4 Obdo V 4/2002 a na ktoré poukazoval žalobca v súvislosti s jeho naliehavým právnym záujmom, pretože išlo o dovolacie konanie medzi účastníkmi H., a. s. Košice a žalovaným v 1. rade v spore o zaplatenie 85 615 916,45 Sk s príslušenstvom, v ktorom žalobca nie je účastníkom.

Vzhľadom na uvedené dospel odvolací súd k záveru, že rozhodnutie súdu prvého stupňa je vecne správne, a preto ho podľa § 219 ods. 1 O. s. p. potvrdil.

V odvolacom konaní úspešným žalovaným vzniklo právo na náhradu trov odvolacieho konania podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 O. s. p, vznikli im však iba trovy u titulu právneho zastúpenia, ktorí si v zákonnej lehote nevyčísľili, preto im náhrada trov odvolacieho konania nebola priznaná.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 10. novembra 2009

**JUDr. Zuzana Ďurišová, v. r.
predsedníčka senátu**

Za správnosť vyhotovenia: Lucia Blažíčková